

Araştırma Reaktörlerinde İşletme Organizasyonu, Personel Nitelikleri ve İşletici Personel Lisanslarına İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM **Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı araştırma reaktörlerinde asgari işletme organizasyon yapısına, işletme personelinin görev, yetki ve sorumluluklarına, personel niteliklerine ve işletici personel lisanslarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik tüm araştırma reaktörlerine uygulanır.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununun 4 üncü maddesinin (e) bendine dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Araştırma Reaktörü: Araştırma, eğitim, radyoizotop üretimi ve benzeri nedenlerle çoğunlukla nötron akısı elde etmek ve kullanmak amacıyla kurulan reaktörünü,

İşletici Lisansı: Araştırma reaktörlerinde tanımlanmış belirli görevleri yapabilmek için Kurumdan alınması gereken yetki belgesini,

İşletici Personel: Araştırma reaktörlerinde operatör ve işletme şefi görevlerinde çalışan Kurumdan işletici lisansı almış personeli,

İşletme Organizasyonu: Lisans sahibi tarafından kurulan ve lisans sahibi adına tesisin mevzuata uygun bir şekilde işletilmesini sağlayan, araştırma reaktörünü işleten tek bir birimden oluşabileceği gibi hem başka birimlere hem de birden fazla araştırma reaktörüne veya nükleer tesise sahip olabilen yapıyı,

İşletme Personeli: Araştırma reaktörünün işletimi ile ilgili doğrudan veya dolaylı görev alan teknik ve idari tüm personeli,

Kurum: Türkiye Atom Enerjisi Kurumunu,

Reaktör Güvenlik Komitesi (RGK): Araştırma reaktörlerinde güvenlik sorunlarının ele alındığı lisans sahibi tarafından kurulan komiteyi,

Tesis: Araştırma reaktörünü,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Lisans Sahibi ve İşletme Organizasyonu**

Lisans sahibi

Madde 5- Lisans sahibi araştırma reaktörünün işletilmesi için Kurumdan işletme lisansı almış gerçek veya tüzel kişidir. Lisans sahibi tesisin konuya ilişkin mevzuata uygun ve güvenli bir şekilde işletilmesinin nihai sorumlusudur. Ayrıca lisans sahibi;

- Güvenlik analiz raporunun hazırlanması ve mevzuat uyarınca güncellenmesinden,
- Reaktörün kalifiye ve deneyimli personel tarafından lisans koşulları uyarınca işletilmesinden,
- Reaktörün güvenlik kültürü çerçevesinde işletilmesinden,
- Personelin eğitilmesi, eğitim programlarının geliştirilmesi, güncellenmesi ve uygulanmasından,

- e) Radyasyondan korunma ve acil durum programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasından,
 - f) Kalite temini programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasından,
 - g) Fiziksel korunma programının geliştirilmesi ve uygulanmasından,
 - h) Mevzuat uyarınca gerekli kayıt ve raporlamaların gerçekleştirilmesinden,
 - i) Olağandışı olayların Kuruma raporlanmasından,
 - j) Acil durumlarda yerel otoriteler ile irtibat kurulması ve sürdürülmesinden,
 - k) İşletme sırasında gereken hizmet ve kaynakların sağlanmasından,
- sorumludur.

Lisans sahibinin bu sorumlulukları yerine getirmek üzere bir işletme organizasyonu kurması gerekir.

İşletme organizasyonu

Madde 6- İşletme organizasyonu tesis yöneticisi, reaktör güvenlik komitesi ve reaktör işletme birimi veya birimlerinden oluşur. Her bir reaktör işletme biriminde ise en az;

- a) İşletme Müdürü,
 - b) İşletici Personel,
 - c) Radyasyondan Korunma Personeli,
 - d) Bakım-Onarım Personeli,
- bulunmalıdır.

İşletme organizasyonu iletişim yolları açık olmak koşuluyla görev, yetki ve sorumlulukların net bir şekilde tanımlandığı bir yapılanmaya sahip olmalıdır. İşletme organizasyonu yapısındaki her türlü değişiklik Kuruma bildirilir.

Reaktörün işletilmesi sırasında görevli olması gereken asgari personel sayısı güvenlik analiz raporunda tanımlı olmalıdır. Asgari personel sayısı Kurumun onayı alınmadan değiştirilemez. Bir personel birden fazla ünvana sahip olabilir ancak reaktörün çalıştırılması sırasında hiç kimse birden fazla görev üstlenemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Tesis yöneticisi

Madde 7- Tesis yöneticisi işletme organizasyonunun yöneticisidir ve lisans sahibi tarafından görevlendirilir. Kurum bu görevlendirme hakkında en kısa sürede bilgilendirilir. Tesis yöneticisine, görev ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirmek üzere, lisans sahibi tarafından yeterli yetki ve kaynak sağlanmalıdır. Tesis yöneticisi lisans sahibi adına reaktörün lisans koşullarına ve mevzuata uygun bir şekilde işletilmesinden doğrudan sorumludur.

Reaktör güvenlik komitesi

Madde 8- Araştırma reaktörlerinde güvenlik sorunlarının ele alınacağı bir Reaktör güvenlik komitesi (RGK) bulunmalıdır. RGK, tesis yöneticisinin uygun gördüğü sayıda işletme personelinin yanı sıra, işletme personeli dışından reaktör teknolojileri konusunda uzman en az 2 üye ve radyasyondan korunma personelinin en az bir üye olmak koşuluyla tesis yöneticisi tarafından oluşturulur ve görevlendirilir. Kurum görevlendirmeler ve üye değişiklikleri hakkında en kısa sürede bilgilendirilir. Bir RGK aynı işletme organizasyonu içindeki birden fazla araştırma reaktöründen sorumlu olabilir.

Reaktör güvenlik komitesi reaktör korunda veya tesiste yapılacak teknik veya idari değişiklikler ile güvenlik analiz raporunda yer almayan yeni deneyleri nükleer güvenlik açısından gözden geçirmek ve Kurum onayı gerekip gerekmediğine karar vermekle sorumludur. Kurum onayı gerekmeyen durumlarda RGK'nın onayı yeterlidir. Kurum onayı gereken durumlarda RGK tesis yöneticisine durumu bir raporla bildirir. Reaktör güvenlik komitesi kararları oybirliği ile alınır. Oy birliği sağlanamayan durumlar onay için Kuruma intikal ettirilir. Tüm RGK kararları Kuruma bildirilir.

İşletme müdürü

Madde 9- İşletme müdürü reaktörün işletilmesinden sorumlu birimin yöneticisidir ve tesis yöneticisi tarafından 16 ncı maddeye uygun olarak görevlendirilir. Kurum görevlendirme hakkında en kısa sürede bilgilendirilir. İşletme müdürü görev ve sorumluluklarının gerektirdiği ayrıntıda tesise yönelik bilgilerin tümünü

bilmekle yükümlüdür. İşletme müdürü reaktörün lisans koşullarına ve konuya ilişkin mevzuata uygun ve güvenli bir şekilde işletilmesini sağlamaya yönelik tesiste tüm teknik ve idari düzenlemelerin yapılması ve uygulanması ile personelin izlenmesi ve denetlenmesiyle görevlidir.

İşletme müdürü bu görevler kapsamında tesis yöneticisine karşı sorumludur. İşletme müdürünün görevlendirilemediği durumlarda yetki ve sorumluluklar, en fazla altı ay olmak koşuluyla tesis yöneticisinin görevlendireceği bir işletme şefi tarafından geçici olarak üstlenilebilir. Bu süre ancak Kurumun onayı ile uzatılabilir.

İşletme şefi

Madde 10- İşletme şefi reaktörün işletilmesi sırasında işletmeden sorumlu, tesise ait işletme şefi lisansına sahip olan ve işletme tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görevlendirilen kişidir. İşletme şefi görevlendirildiği süre içinde reaktörün lisans koşulları çerçevesinde işletme sınır ve koşulları uyarınca mevzuata uygun ve güvenli bir şekilde çalıştırılmasını ve acil durumlarda ilgili prosedürlerin uygulanmasını sağlamak ve yakıt hareketlerini bizzat yönetmekle görevli ve yetkilidir.

İşletme şefi görevli olduğu süre içinde işletme müdürüne karşı sorumludur. İşletme şefi görevli olduğu süre içinde her an ulaşılabilir olmalı ve tesis sınırlarını terk etmemelidir.

Operatör

Madde 11- Operatör reaktörü çalıştırmakla sorumlu, tesise ait operatör lisansına sahip olan ve işletme tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görevlendirilen kişidir. Operatör görevlendirildiği süre içinde reaktörün lisans koşulları çerçevesinde işletme sınır ve koşulları uyarınca güvenli bir şekilde işletilmesi için yol verme ve durdurma kontrollerini yapmak, günlük program uyarınca reaktörü işletmek, işletme kayıtlarını tutmak, güvenliği ilgilendiren durumlarda reaktörü durdurmakla görevli ve yetkilidir.

Operatör görevli olduğu süre içinde işletme şefine karşı sorumludur. Reaktörü çalıştırmakla görevlendirilen operatör veya operatörler kontrol odasını terk edemez.

Radyasyondan korunma personeli

Madde 12- Radyasyondan korunma personeli reaktör işletiminde radyasyondan korunmadan sorumlu olan ve işletme tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görevlendirilen kişidir. Radyasyondan korunma personeli görevlendirildiği süre içinde reaktörün radyasyondan korunma ilkeleri çerçevesinde işletilmesi için gereken şartları sağlamak, normal işletme koşullarında ve acil durumlarda radyasyondan korunmaya yönelik olarak mevzuatın gerektirdiği önlemleri almak, radyasyondan arındırma işlemlerini yürütmek ve konuya ilişkin olarak tüm sağlık fiziki kayıtlarını tutmakla görevli ve sorumludur. Görevli radyasyondan korunma personeli radyasyondan korunma açısından yetersizlikler olduğunu düşündüğü durumlarda reaktörün çalışmasını başlatmama yetkisine sahiptir. Reaktöre yol verildikten sonra ise benzer gerekçelerle işletme şefinden reaktörün durdurulmasını talep edebilir. Bu görevler kapsamında radyasyondan korunma personeli reaktörde görevlendirildiği süre içinde işletme müdürüne karşı sorumludur.

Radyasyondan korunma personeli görevli olduğu süre içinde her an ulaşılabilir olmalı ve tesis sınırları içinde bulunmalıdır.

Bakım-onarım personeli

Madde 13- Bakım-onarım personeli bakım-onarım, test ve kalibrasyon faaliyetlerinden sorumlu olan ve işletme tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görevlendirilen kişidir. Bakım-onarım personeli reaktör işletiminin sürekli ve güvenli bir şekilde sürdürülebilmesi için bakım-onarım, test ve kalibrasyon faaliyetlerini zamanında yapmakla görevli ve sorumludur. Bakım-onarım personeli görevlendirildiği süre içinde işletme şefine karşı sorumludur.

Diğer personel

Madde 14- İşletme organizasyonunda yer alan mühendisler, güvenlik görevlisi, sekreter gibi çalışanlar ile deneyci veya öğrenci gibi geçici kullanıcılara ilişkin görev, yetki ve sorumluluklar tesis yöneticisi tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Personel Nitelikleri

Tesis yöneticisi

Madde 15- Tesis yöneticisinin görevlendirilmesi için aranan şartlar lisans sahibi tarafından belirlenir. Tesis yöneticisi görevlendirildiğinde, tesis çalışanları tarafından kendisine reaktör işletme ve lisans koşulları, acil durumlar ve güvenlik kültürü hakkında genel bir bilgilendirme yapılır.

İşletme müdürü

Madde 16- İşletme müdürü olabilmek için en az aşağıdaki koşulları sağlamak zorunludur;

- a) Genel sağlık kriterine uymak,
- b) Temel bilimler veya ilgili bir mühendislik dalından mezun olmak,
- c) Beş yıl nükleer konularda iş deneyimi veya üç yıl reaktör işletme deneyimine sahip olmak,
- d) Tesise özel işletme şefi temel eğitimini almış olmak.

İşletme şefi

Madde 17- İşletme şefi adayları en az aşağıdaki koşulları sağlamak zorundadır;

- a) İşletici personel sağlık kriterine uymak,
- b) Temel bilimler veya ilgili bir mühendislik dalından önlisans veya iki yıllık meslek yüksek okulu diplomasına sahip olmak veya aynı reaktörde 3 yıl operatör deneyimine sahip olmak,
- c) Üç yıl nükleer iş deneyimi veya bir yıl işletici personel deneyimine sahip olmak,
- d) Tesise özel işletme şefi temel eğitimini başarı ile tamamlamış olmak.

Operatör

Madde 18- Operatör adayları en az aşağıdaki koşulları sağlamak zorundadır;

- a) İşletici personel sağlık kriterine uymak,
- b) Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c) Tesise özel operatör temel eğitimini başarı ile tamamlamış olmak.

Radyasyondan korunma personeli

Madde 19- Radyasyondan korunma personeli en az aşağıdaki koşulları sağlamak zorundadır;

- a) Genel sağlık kriterine uymak,
- b) Temel bilimler, sağlık bilimleri veya ilgili bir mühendislik dalından önlisans veya iki yıllık meslek yüksek okulu diplomasına sahip olmak,
- c) Tesise özel radyasyondan korunma personeli temel eğitimini başarıyla tamamlamış olmak.

Bakım-onarım personeli

Madde 20- Bakım-onarım personeli en az aşağıdaki koşulları sağlamak zorundadır;

- a) Genel sağlık kriterine uymak,
- b) Teknik veya endüstri meslek lisesi mezunu veya denkliği kabul edilen bir mesleki eğitim almış lise mezunu olmak,
- c) Tesise özel Bakım-Onarım Personeli temel eğitimini başarı ile tamamlamış olmak,
- d) Alanında bir yıl deneyime sahip olmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sağlık Kriterleri

Genel sağlık kriteri

Madde 21- Tesiste çalışan tüm personel mental uyanıklık ve duygusal denge, sesli, yazılı ve görsel uyarıları algılayacak ve kendini ifade edebilecek iletişim becerileri, görevinin gerektirdiği hareketleri yapabilecek fiziksel yapı, motor güç ve hareket yeteneği kapsamında yeterli kapasiteye sahip olduğunu

belgelemek durumundadır. İşletici personel dışındaki personelin sağlık durumunu belgeleme sıklığı ve yöntemleri tesis yöneticisi tarafından belirlenir.

İşletici personel sağlık kriteri

Madde 22- Tesis işletici personeli lisans başvurusu ve her süre uzatımında Ek 2’de yer alan Araştırma Reaktörü İşletici Personeli İçin Sağlık Raporunun gereklerini yerine getirmek durumundadır. İşletici lisansı sahibi, lisansın geçerli olduğu süre içinde raporda yer alan sınırlayıcı veya engelleyici koşullara ilişkin olarak sağlık durumunda meydana gelen değişiklikleri Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

ALTINCI BÖLÜM

Tesise Özel Eğitim ve Yeterlilik Sınavı

Genel koşullar

Madde 23- Tesis yöneticisi reaktörün işletilmesine ilişkin olarak reaktörün tipi ve gücü ile orantılı kapsamda ve sürede uygulanacak tesise özel eğitim programını yürütmek ve eğitim programında yapılan güncellemeleri Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Kurum güncellemeleri değerlendirir ve gerek gördüğü durumlarda değişiklik talep edebilir. Eğitim programı, katılımcıların başarılarını ölçme ve değerlendirme yöntemlerini de içerecek şekilde temel eğitime ilişkin ayrıntılı tüm bilgileri, ara ve yeniden eğitimlerin sıklığını, ara ve yeniden eğitimlerin içeriğinin belirlenmesine ilişkin prosedürleri ve eğitici niteliklerine ilişkin düzenlemeleri içerir.

Temel eğitimler

Madde 24- Temel eğitim, tesiste çalışan işletici personel grubu için, görev, yetki ve sorumlulukları da içermek koşuluyla, sorumlulukları ile orantılı olarak en az aşağıdaki başlıkları içerecek şekilde düzenlenmelidir;

- a) Temel Bilgiler: Isı transferi, akışkanlar mekaniği, reaktör fiziği ve dinamiği, radyasyon ve radyasyondan korunma, nükleer güvenlik kültürü,
- b) Tesisin Tasarım ve İşletme Özellikleri: Tasarım özellikleri, güvenlik analiz raporu, deney düzenekleri, güvenlik sistemleri,
- c) Enstrümantasyon ve Kontrol: Nükleer ve proses enstrümantasyonu, kontrol sistemleri, radyolojik enstrümantasyon, deney sistemlerine ait enstrümantasyon ve kontrol,
- d) Prosedürler ve İşletme Sınır ve Koşulları: Normal işletme, olağan dışı işletme ve acil durum prosedürleri, idari prosedürler, radyasyondan korunma prosedürleri, işletme sınır ve koşulları,
- e) Radyoaktif Maddelerin Kullanımı: Özel nükleer maddeler, yakıt hareketleri, radyoaktif maddelerin taşınması, depolanması ve güvenli kullanımı,
- f) Mevzuat: Yönetmelik düzenlemeler, nükleer güvenlik mevzuatı ve uygulanabilir diğer mevzuat, iç ve dış denetimler, lisans koşulları,
- g) Pratik Eğitim: Sistemler, deneyler, kayıtlar, tatbikatlar, reaktörü çalıştırma, bakım, onarım, kalibrasyon, yakıt hareketleri.

Konsol başında reaktör çalıştırma eğitimleri işletme şefleri için 40 saat, operatörler için 20 saatin altında olamaz.

Radyasyondan korunma personeli ile bakım-onarım personelinin temel eğitim programları görev, yetki ve sorumlulukları ile orantılı bir kapsam ve ayrıntıda belirlenen konuları içermelidir. Bu eğitim programları radyasyondan korunma personeli için en az 40 saat, bakım-onarım personeli için en az 20 saat pratik eğitim içermelidir.

Diğer işletme personeli için görev, yetki ve sorumlulukları ile radyasyondan korunma ve acil durum prosedürlerini içeren, ziyaretçiler için ise ziyaret amaçları ve süreleri ile orantılı radyasyondan korunma eğitimini içeren kısa eğitimler oluşturulmalıdır.

İşletme organizasyonu her temel eğitim uygulaması öncesinde eğitim programı çerçevesinde bir plan yapmak ve Kurumu bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu plan, temel eğitimin takvimini, katılımcıların isimlerini, eğiticilerin isimleri ile niteliklerini, eğitimin aşamalarını, varsa eğitim sırasında uygulanacak yazılı ve uygulamalı sınavlar ve başarı kriterleri ile yeterlilik sınavını içermelidir. Kurum gerek gördüğü takdirde planın uygulanmasını haberli veya habersiz olarak denetleyebilir.

Ara eğitimler

Madde 25- İşletici personel iki eğitim arası 30 ayı geçmemek koşuluyla 2 yılda bir yinelenen ara eğitimlere tabi tutulur. İşletici personel dışındaki işletme personelinin alacağı ara eğitimlerin sıklığı eğitim programında tanımlı olmalıdır. Ara eğitimlerin içeriği ihtiyaçlar doğrultusunda tesis yöneticisi tarafından belirlenir.

Yeniden eğitimler

Madde 26- Son bir yıl içerisinde işletmede aktif görev almamış olan işletme personeli yeniden eğitime tabi tutulur. Yeniden eğitim programlarının içeriği tesis yöneticisi tarafından belirlenir.

Yeterlilik sınavları

Madde 27- Personelin yeterliliklerini belgelemek tesis yöneticisinin sorumluluğundadır. Gerekli eğitimleri almış işletme şefleri, operatörler, radyasyondan korunma personeli ile bakım-onarım personelinin teorik ve pratik bilgilerinin yeterliliği yazılı sınavlarla test edilip belgelenmek zorundadır. Sınavlar, personelin temel eğitim programlarının tüm başlıklarını dengeli bir şekilde içermelidir. İşletmece belirlenecek sınav başarı kriteri yüz üzerinden seksenden (80/100) az olamaz.

Sınavda başarılı olan adaylara aldığı notu da içeren bir yeterlilik belgesi verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İşletici Lisansları

Genel lisans koşulları

Madde 28- Araştırma reaktörlerinde görevlendirilecek işletme şefleri ve operatörler bu düzenlemede belirtilen usul ve esaslara göre Kurumdan işletici lisansı almalıdır. İşletici lisansı ve bu lisansla kazanılmış haklar lisansın verilmiş olduğu kişiye aittir ve devredilemez. İşletici lisansı verilmiş olduğu reaktör için geçerlidir. İşletici lisanslarının geçerlilik süresi dört (4) yıldır.

Başvuru ve değerlendirme

Madde 29- Tesis yöneticisi, yeterlilik sınavından sonra en geç üç (3) ay içerisinde, lisans sınavının yapılması için Kuruma başvuruda bulunur. Bu başvuruda, sınav kurulu üyelerine ilişkin isim, nitelik ve iletişim bilgileri ile işletici personel adaylarının lisans başvuruları da yer alır.

Yeterlilik belgesi almış adayların lisans başvurusu her aday için aşağıdaki belgeleri içermelidir;

- a) Ek 1’de verilen Araştırma Reaktörü İşletici Personel Lisans Başvuru Formu,
- b) Ek 2’de yer alan Araştırma Reaktörü İşletici Personel Sağlık Raporu.

Kurum adayların lisans başvurularını inceler ve gerek gördüğü durumlarda ek belge talep edebilir. Kurum en geç iki (2) hafta içinde başvurusu kabul edilen adaylar ile reddedilen adayları red gerekçesi ile birlikte tesis yöneticisine bildirir. Kurum tarafından ek belge talep edilmesi durumunda, tesis yöneticisinin ek belgeyi Kuruma sunmasından en geç iki (2) hafta sonra değerlendirme sonucu tesis yöneticisine bildirilir.

Kurum, değerlendirme sonuçlarının bildirimi ile birlikte, tesis yöneticisini sınav kurulu için görevlendirdiği nükleer güvenlik uzmanı hakkında bilgilendirir.

Lisans sınavının kapsam ve yöntemi

Madde 30- İşletici personel adaylarının tesise özel bilgi ve deneyimleri ile güvenlik kültürü açısından yeterlilikleri bir lisans sınavıyla değerlendirilir. Lisans sınavı bir sınav kurulu tarafından uygulanmalı ve sözlü olarak gerçekleştirilir.

Lisans sınavı yol verme, güce çıkma, durdurma gibi normal işletme uygulamaları ile acil durumlarda alınması gereken önlemler, tesise özel bilgiler ve güvenlik kültürüne ilişkin sözlü soruları içerecek şekilde her aday için ayrı ayrı yapılır.

Kurum lisans sınavına bir gözlemci gönderir. Gözlemci Kurumun Nükleer Güvenlik Daire Başkanlığına sınavın prosedürlere uygun olarak yerine getirilip getirilmediğine ilişkin bir rapor sunar.

Lisans sınav kurulu

Madde 31- Sınav kurulu tesis yöneticisinin görevlendirdiği en az biri işletme organizasyonundan bağımsız iki (2) kişi ile Kurumun görevlendirdiği nükleer güvenlik konusunda uzman bir kişiden oluşur. Sınav

kurulu lisans sınavının gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesinden sorumludur. Bağımsız üye sınav kurulu başkanıdır ve üyeler arasındaki koordinasyonun sağlanmasından ve sınav sonuçlarının Kuruma sunulmasından sorumludur. Sınav kurulunun sekretarya hizmetleri tesis yöneticisi tarafından yürütülür.

Lisans sınav tarihi

Madde 32- Sınav tarihi, Kurumun lisans sınavı başvurusu değerlendirme sonuçlarını bildirmesinden itibaren en geç altı (6) hafta içinde olmak koşuluyla, Kurumun da olumlu görüşü alınarak tesis yöneticisi tarafından belirlenir. Adayları ve sınav kurulunu bilgilendirmek, sınav koşullarını oluşturmak ve Kurumun başvurulara ilişkin ek belge taleplerini bu zamanlamaya uygun bir şekilde yerine getirmek tesis yöneticisinin sorumluluğundadır.

Değerlendirme ve lisans

Madde 33- Sınav kurulu her aday için Ek 3'te yer alan lisans sınavı değerlendirme formunu doldurarak sınavdan sonra en geç bir (1) hafta içinde Kurumun Nükleer Güvenlik Daire Başkanlığına sunar. Nükleer Güvenlik Daire Başkanlığı, gözlemci raporunu dikkate alarak sınavın geçerliliğini, adaya ilişkin sınav kurulunun değerlendirmesini dikkate alarak ise adayın başarı durumunu değerlendirir. Daire Başkanlığı değerlendirme sonuçlarını ve adayın başarısız bulunması durumunda gerekçelerini Kurum Başkanlık Makamının onayına sunar. Tesis yöneticisi en geç bir (1) ay içinde değerlendirme sonuçları hakkında bilgilendirilir. Sınavda başarılı olan adayların işletici lisansı adaya iletilir.

Herhangi bir nedenle sınava katılmayan adaylar bu sınavda başarısız sayılır.

Sınavın Yinelenmesi

Madde 34- Sınav değerlendirme sonuçlarının Kurum tarafından bildirimini takiben bir (1) ay içinde tesis yöneticisi başarısız adaylar için sınavın yinelenmesini talep edebilir. Tesis yöneticisi, Kurumun da olumlu görüşünü alarak, talep tarihinden itibaren en geç altı (6) hafta içinde olmak koşuluyla lisans sınavının yinelenme tarihini belirler. Sınav kurulunda değişiklik olması durumunda, gerekli bilgilendirmeler tesis yöneticisi ve/veya Kurum tarafından yapılır. İkinci sınavda da başarısız olan adaylar ilk başvuru tarihinden itibaren iki (2) takvim yılından önce yeniden lisans sınavına başvuramaz.

Özel durumlar

Madde 35- Lisans başvuru koşullarını sağlayan aday son iki (2) yıl içinde, Nükleer Güvenlik Dairesi tarafından en azından eşdeğer kabul edilen bir reaktörde işletici personel olarak görevinin gerektirdiği sorumlulukları başarıyla yerine getirmişse, Kurum adaya doğrudan lisans verebilir. Kurum bu koşul için adayın çalışmış olduğu süre içerisindeki sicil ve disiplin durumunu dikkate alarak değerlendirme yapacaktır.

Yeni bir araştırma reaktörünün kuruluyor olması veya lisanslı bir tesiste herhangi bir nedenle işletici personel bulunmaması gibi gerek eğitim gerekse lisans sınavı için reaktörün çalıştırılmadığı özel durumlarda, lisans sınavı, sınav kurulu tarafından tesis gezilerek yapılan bir mülakat şeklinde gerçekleştirilir. Bu gibi durumlarda işletici personel adaylarının tesise özel eğitimin teorik kısmını başarı ile tamamlamış olması yeterli kabul edilir.

Lisanslarda süre uzatımı

Madde 36- Lisans süre uzatım başvurusu tesis yöneticisi tarafından lisans bitim tarihinden en az iki (2) ay önce her aday için aşağıdaki belgeleri içerecek şekilde yapılır;

- a) Ek 1'de verilen Araştırma Reaktörü İşletici Personel Lisans Başvuru Formu,
- b) Ek 2'de yer alan Araştırma Reaktörü İşletici Personel Sağlık Raporu.

Lisansın uzatılması için işletici personelin her yıl için 20 saatten az olmamak koşuluyla dört (4) yılda toplam 100 saat fiilen işletmede yer almış olması ve son altı (6) ay içerisinde yeterlilik belgesini yenilemiş olması gereklidir. İşletme şefleri toplam sürenin en az dörtte birini operatör olarak tamamlamalıdır. İşletici personelin yılda en az 20 saat koşulunu sağlayamadığına ilişkin geçerli nedenler belgeleriyle birlikte sunulduğu takdirde uzatmada sadece toplam süre dikkate alınabilir.

Başvuru belgeleri Kurum tarafından incelenir. Kurum gerek gördüğü durumlarda ek belge talep edebilir. İşletme süresi koşulunu sağlamayan lisans sahipleri için süre uzatımı yapılmaz. Belgeleri yeterli görülen adayların lisansları lisansın bitim tarihinden itibaren dört (4) yıl süre ile uzatılır. Kurum değerlendirmesinin sonucu adaylara ve tesis yöneticisine yazı ile bildirilir. Süre uzatımı için zamanında başvurusu yapılmış olan lisanslar değerlendirme sonuçlandırılana kadar geçerliliğini korur.

Süre uzatımı için başvurulmayan lisansların geçerliliği lisans süresinin dolması ile sona erer.

Lisans iptali

Madde 37- Kurum denetçileri veya tesis yöneticisi tarafından işletici personelin lisans koşullarını karşılayamadıkları veya tesisin işletme lisansı koşullarına, ilgili mevzuat ve yönergelere uymadığı, görevinde dikkatsiz ve/veya tedbirsiz davrandığı ve/veya görevini ihmal ettiği veya başvuru formu ve sağlık raporunda yanlış beyanda bulunduğu saptanır ve kanıtlarıyla birlikte Kuruma sunulursa, konu Kurum tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda Kurum ilgili personele uyarı verebilir, lisans yetkilerini kısıtlayabilir veya lisansı iptal edebilir. Bu nedenlerle lisansı iptal edilen kişiler beş (5) yıl süre ile yeniden lisans almak için başvuramazlar.

İşletici lisansları iki (2) yıl süre ile işletmeden uzak kalma veya işletici lisansı sahibinin kişisel talebi durumlarında doğrudan iptal edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Diğer yaptırımlar

Madde 38- Denetimler sırasında işletme müdürünün tesisin işletme lisansı koşullarına, ilgili mevzuata uymadığı, görevinde dikkatsiz ve/veya tedbirsiz davrandığı ve/veya görevini ihmal ettiği saptanırsa, Kurum değiştirilmesini talep edebilir. Diğer işletme personelinin ilgili mevzuata uymadığı, görevinde dikkatsiz ve/veya tedbirsiz davrandığı ve/veya görevini ihmal ettiği saptanırsa, Kurum geçici veya kalıcı olarak görevlendirmelerine son verilmesini isteyebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

Madde 39- Bu Yönetmelik ile 17/8/1989 tarihli ve 20255 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Araştırma Reaktörü İşleticilerine Lisans Verilmesi, Görev Yetki ve Sorumluluklarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan lisanslar bu Yönetmelikte tanımlanan süre boyunca geçerliliklerini korur. Geçerliliğini koruyan lisanslar bu Yönetmelikle getirilen usul ve esaslara tabidir.

Yürürlük

Madde 40- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 41- Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

EK 1: Araştırma Reaktörü İşletici Personel Lisans Başvuru Formu

TAEK-NGD Form no: AR.01.IPL.2005				Güncel bir fotoğraf
ARAŞTIRMA REAKTÖRÜ İŞLETİCİ PERSONEL LİSANS BAŞVURU FORMU		Bu form başvuru sahibi tarafından lisans sınavına girmek için gerekli koşulları sağladığını gösterecek şekilde doldurulmalıdır. Bu formda verilen bilgilerin yanlış olduğunun ortaya çıkması durumunda başvuru reddedilir veya bu başvuru ile verilmiş olan lisans iptal edilir.		
ADAYIN KİŞİSEL BİLGİLERİ				
Adı, SOYADI		Tel		
Doğum Tarihi		Fax		
İrtibat Adresi		e-posta		
BAŞVURUYA İLİŞKİN BİLGİLER				
Tesisin Adı:				Tesis No:
Başvurulan Lisans	Başvuru Tipi	Yeterlilik Sınavı	Konsol Baş Eğitim	İşletmede Fiilen Yer alma
☐ Operatör (Op)	☐ Yeni	Tarih:	(Yeni başvurular için)	(Uzatma başvuruları için)
☐ İşletme Şefi (İŞ)	☐ Uzatma	Not:	☐ 20 saatten az	Yıl >20 <20 Sa. Toplam
Varsa Kurumdan Alınmış Olan Geçerli Lisans			☐ 20-40 Sa.	☐ > 100 Sa.
☐ Op Lisans No:			☐ 40 saatten fazla	☐ < 100 Sa.
☐ İŞ Tarih:				
ADAYIN EĞİTİM BİLGİLERİ - (LİSE VE ÜZERİ)				
Okul	Mezuniyet Yılı	Bölüm Adı		
ADAYIN MESLEKİ EĞİTİM BİLGİLERİ				
Eğitim	Süre	Başarı Durumu		
Tesise Özel Eğitim				
ADAYIN MESLEKİ DENEYİM BİLGİLERİ				
Varsa Nükleer Alandaki İş Deneyimi: (ve varsa diğer tesislere ait işletici lisanslarına ilişkin bilgiler)				
Diğer Bilgiler: (Varsa adayın belirtmek istediği diğer konular, uzatma talebinde yıllık 20 saat ortalamasının altında olmanın nedenleri, vb.)				
REFERANSLAR (ad, soyad ve iletişim bilgileri)				
1.				
2.				
İMZALAR				
Yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Tarih ve Adayın imzası:				Tesis Yöneticisi (Ad, Soyad, imza ve tarih)
BAŞVURU DEĞERLENDİRMESİ (TAEK tarafından doldurulacaktır)				
Başvuru	☐ Kabul ☐ Red	Açıklama:		
Ad Soyad				
Tarih				
İmza				

EK 2: Araştırma Reaktörü İşletici Personel Sağlık Raporu

TAEK-NGD Form no: AR.01.SR.2005			
ARAŞTIRMA REAKTÖRÜ İŞLETİCİ PERSONEL SAĞLIK RAPORU		Bu rapor işyeri hekimi veya işyeri sağlık merkezi başhekimisi tarafından doldurulmalıdır. İşyeri hekimliği olmaması durumunda tam teşekküllü bir hastanenin başhekimliği tarafından da doldurulabilir. Bu formu imzalayacak olan doktor, gerek gördüğü sevkleri yaparak adayın farklı uzmanlık alanlarındaki yeterliliği konusunda uzman raporları istemeli ve bu raporlara dayanarak formu doldurmalıdır. Özel koşullara uyabilmeyi sağlayan sınırlayıcı koşullar tanımlanabilir. Engelleyici koşullardan birine sahip bir adaya ancak ilgili uzmanın uygun görüşü ile olumlu rapor verilebilir.	
		Başvuranın Adı Soyadı: _____ Tesisin Adı: _____ Tesis No: _____	
TANI			
Yukarıda adı geçen başvuru sahibi tıbbi muayeneden geçirilmiş ve; ☐ kişinin bir araştırma reaktöründe çalışmanın gerektirdiği; • Mental uyanıklık ve duygusal denge, • Sesli, yazılı ve görsel uyarıları algılayacak ve kendini ifade edebilecek iletişim becerileri, • Görevinin gerektirdiği hareketleri yapabilecek fiziksel yapı, motor güç ve hareket yeteneği, kapsamında yeterli kapasiteye sahip olduğu belirlenmiştir.			
☐ kişinin bir araştırma reaktöründe çalışmanın gerektirdiği koşulları sağlamadığı belirlenmiştir. Gerekçe: _____			
Muayene Tarihi	Diploma No	Doktorun Görev Yeri ve Ünvanı	Adı Soyadı, İmzası
Lisansa Özel Koşullar: ☐ Görüş Düzeltici Cihaz Kullanmalı ☐ Diğer (Açıklayınız) ☐ Duyma Düzeltici Cihaz Kullanmalı			

AÇIKLAMALAR			
Özel Koşullar: (Adayın lisans alabilmesi için doğrudan veya herhangi bir düzeltici cihaz ile sağlaması gereken koşullardır. Kullanılması gereken düzeltici cihaz vb. Lisansa Özel Koşullar kısmında belirtilir. Adayın sağlamadığı özel koşul varken adayın uygunluğu düşünülüyorsa gerekçeleri aynı kısımda açıklanmalıdır.)			
1.	Kulak	500/1000/2000 Hz konuşma frekanslarında 30 dB'den iyi ortalama duyma yeteneği	
2.	Göz	a) en az 20/40 uzak ve yakın görüş yeteneği c) kırmızı, yeşil ve sarı uyarı ışıklarını ayırtma yeteneği b) en az 120° çevresel görüş yeteneği d) derinlik algısı	
3.	Kalp	Ritim ve tansiyon açısından normal kalp fonksiyonlarına sahip olmak	
Engelleyici Koşullar: (Adayın lisans almasına engel teşkil eden sağlık koşullarıdır. Aşağıdaki tanılardan birinin adayda saptanması halinde ilgili uzmanın adayın görevin gereklerini yerine getirebileceğine ilişkin raporu adayın personel dosyasında korunmalıdır.)			
1.	Kalp hastalıkları	İskemi veya miyokardial infarktüs, koroner yetmezliği, angina pectoris Aritmi veya kötü huylu ekstrasistoller Protez kapakçık veya ritim düzenleyici kullanmak Damar yetmezliği veya anevrizma	
2.	Solunum bozuklukları	Sık ve kontrolsüz astım atakları Trakeostomi veya larinjektomi	
3.	Nörolojik bozukluklar	Sara ve benzeri ataklara neden olan hastalıklar	
4.	Metabolik hastalıklar	Diabet, ketoasidoz, tiroksinikoz	
5.	Yapısal bozukluklar	Görevin gerektirdiği hareketleri kısıtlayabilecek bozukluklar	
6.	Bağımlılık	Fiziksel yeterliliği azaltacak, sosyal ve kişisel fonksiyonları etkileyebilecek dozda alkol kullanımı Sigara veya kafein dışında herhangi bir madde veya ilaç bağımlılığı	
7.	Sinirsel hastalıklar	Mental uyanıklığı azaltan her türlü durum Kişilik bozuklukları İntihara teşebbüs etmiş olma Psikiyatrik tedavi gerektiren hastalıklar	
8.	Diğer	Ani kapasite düşüşlerine yol açabilecek her türlü bozukluk	
Not: 1. Bilinen yöntemlerle tanı konulamayan durumlarda adayın beyanı yeterlidir. 2. Bu rapor 6 ay süre ile geçerlidir. 3. Gerekli durumlarda görevin gerektirdiği yeterlilikler konusunda İşletme Müdürüne danışılmalıdır.			

EK 3: Araştırma Reaktörü İşletici Personel Lisans Sınavı Değerlendirme Formu

TAEK-NGD Form no: AR.01.SD.2005			
ARAşTIRMA REAKTÖRÜ İşLETİCİ PERSONEL LİSANS SINAVI DEğERLENDİRME FORMU		Bu form sınav kurulu tarafından lisans sınavına giren her aday için ayrı olmak üzere sınav sonuçlarını gösterecek şekilde doldurulmalıdır. Sınav Kurulu, aldıkları kararları "Değerlendirme" bölümünde gerekçeleri ile belirtmeli, oy çokluğuyla alınan kararlara ilişkin itiraz gerekçeleri ayrıntılı bir şekilde verilmelidir.	
Tesisin Adı:		Tesis No:	
Adayın Adı, Soyadı			
SINAVA İLİşKİN BİLGİLER			
Sınav Tarihi		Başvurulan Lisans	☐ Operatör ☐ İşletme şefi
SINAV SONUCUNA İLİşKİN BİLGİLER			
☐ Başarılı		☐ Oy Birliği	
☐ Başarısız		☐ Oy Çokluğu	
DEğERLENDİRME			
İMZALAR			
Kurul Üyesi (Tarih, Ad, Soyad ve İmza)	Kurul Üyesi (Tarih, Ad, Soyad ve İmza)	Kurul Başkanı (Tarih, Ad, Soyad ve İmza)	